

Operativ verksamhetsstyrning Operations Management

7,5 högskolepoäng

7,5 credits

Ladokkod: 41I32O

Revision: 8.0

Fastställt av: Utskottet för utbildningar inom teknik 2018-06-20

Gäller från: HT 2018

Nivå: Grundnivå

Huvudområde (successiv fördjupning): Industriell ekonomi (G1F)

Utbildningsområde: Teknik

Ämnesgrupp: Industriell ekonomi och organisation

Förkunskapskrav: Uppfyller kraven för antagning till högskoleingenjör (eller motsvarande).

Betygsskala: U, 3, 4 eller 5

Innehåll

Den operativa verksamheten i ett företag definieras generellt som den del av företaget där insatsvaror transformeras till produkter. Olika slag av och modeller för styrning av den operativa verksamheten syftar till att göra denna transformation så effektiv som möjligt. Då alla typer av förädlingskapande aktiviteter ingår i begreppet operativ verksamhet berörs i princip alla typer av företag. Ett system för verksamhetsstyrning kan beskrivas i tre steg vilka sammantaget täcks i kursen.

Anskaffning och systematisering av information innefattar huvudsakligen prognosmetodik, kostnadskalkylering och likviditetsstyrning. Detta första steg kännetecknas av ett framåtblickande perspektiv.

Styrning av den operativa verksamheten syftar till att styra systemet så effektivt som möjligt. Fokus är i detta steg riktad mot principer för verksamhetsplanering över flera perioder, hantering av lagerproblematiken och detaljplanering i enskilda perioder. Kapacitet avser ett företags förmåga att prestera. Resurserna för detta behöver kapacitetsplaneras på såväl lång som kort sikt. Att fastställa ordningsföljden för hur olika uppgifter skall bearbetas belyses under begreppet schemaläggning. Perspektivet i detta andra steg är i hög grad realtidsorienterat men är också framåtriktande.

Uppföljning och återkoppling, vilket representerar det tredje steget i systemet, innebär analys av företagets prestationer samt hur resultaten kan användas som feedback och input till styrning av systemets framåtblickande delar. Företagets fysiska och finansiella resultat analyseras utifrån olika prestationsmått.

Linjärprogrammering (LP) är en vanlig och mycket kraftfull optimeringsmetod vilken, som framgår av namnet, bygger på modellering av linjära samband. Ett LP-problem maximerar eller minimerar värdet på en angiven målfunktion samtidigt som ett godtyckligt antal begränsningar måste tillfredställas. Resultatet bedöms med hjälp av en känslighetsanalys vilket är av stor betydelse för att värdera riskerna vid tolkning av erhållet resultat. Ett projektarbete genomförs med LP som optimeringsmetod där hållbarhetsinslag av såväl miljömål som miljörestriktioner ingår som en del av simuleringen.

Mål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

Kunskap och förståelse

1.1 beskriva och förklara grundläggande kvantitativa metoder för styrning av företags operativa verksamhet.

Färdighet och förmåga

2.1 tillämpa grundläggande vetenskapliga kvantitativa metoder inom området verksamhetsstyrning,

2.2 använda kvantitativa metoder för att analysera empiriskt material, samt ställa samman resultat i form av en projektrapport,

2.3 analysera om, när och hur kvantitativa metoder och modeller lämpar sig för styrning av företags operativa verksamhet,

2.4 presentera det egna arbetet på ett tydligt och strukturerat sätt.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

3.1 föreslå och motivera lämpliga lösningar inom ramen för operativ verksamhetsstyrning.

Undervisningsformer

Föreläsningar, övningsräkning - i huvudsak integrerade i föreläsningstillfällena, handledningsträffar och praktikfallsövningar från situationer i näringslivet.

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer

Kursen examineras genom följande examinationsmoment:

- Tentamen
Lärandemål: 1.1, 2.1, 2.3, 3.1
Högskolepoäng: 6,0
Betygsskala: U, 3, 4 eller 5
- Inlämningsuppgift och muntlig presentation
Lärandemål: 2.1-2.4, 3.1
Högskolepoäng: 1,5
Betygsskala: U/G

Examinationsmomentet Tentamen bestämmer kursens slutbetyg vilket utfärdas först när samtliga moment godkänts.

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Kurslitteraturen är i huvudsak på svenska men kurslitteratur på engelska kan förekomma.

Lantz, Björn (Senaste upplagan). *Operativ verksamhetsstyrning*. Lund: Studentlitteratur

Lantz, Björn (Senaste upplagan). *Operativ verksamhetsstyrning. Övningsbok*. Lund: Studentlitteratur

Kompletterande material utdelat under kursen samt allt som presenteras under lektionstillfällena.

Allt material som finns tillgängligt via HB:s lärplattform.

Studentinflytande och utvärdering

Kursen utvärderas i enlighet med gällande riktlinjer för kursvärderingar vid Högskolan i Borås, där studenternas synpunkter ska inhämtas. Kursutvärderingsrapporten publiceras och återkopplas till deltagande och blivande studenter i enlighet med ovan nämnda riktlinjer, och ligger till grund för framtida utveckling av kurser och utbildningsprogram. Kursansvarig lärare ansvarar för att utvärdering enligt ovan genomförs.

Övrigt

Kursen är i första hand en programkurs för studenter på programmen för Industriell ekonomi.